

DEFINITORIUM GENERALNE KARMELITÓW BOSYCH
Corso d'Italia, 38
00198 Roma – Italia

SZEŚCIOLECIE 2021-2027 – LIST N° 3

Rzym, 19 marca 2022

Drodzy bracia i siostry Karmelu Terecjańskiego

Pozdrawiamy Was serdecznie na zakończenie kwartalnego zebrania Definitorium Generalnego i chcemy się z Wami podzielić kilkoma informacjami i refleksjami na temat naszego spotkania.

W tych dniach nieustannie i intensywnie pamiętaliśmy o sytuacji naszych braci i sióstr przebywających na Ukrainie, a wraz z nimi wszystkich mieszkańców kraju, którzy cierpią z powodu bezsensownej przemocy. W imieniu ich wszystkich wyrażamy wdzięczność za wielkoduszną solidarność, która skutecznie manifestuje się w tak wielu miejscach Zakonu. Usilnie modlimy się do Księcia Pokoju o zakończenie tej wojny i wszystkich wojen, które nadal sieją ból na ziemi.

Sesja Definitorium zbiegła się z IV Stuleciem kanonizacji Teresy od Jezusa, która miała miejsce w Rzymie 12 marca 1622 roku. Niektórzy z nas mieli radość uczestniczenia w Eucharystii, sprawowanej w sam dzień rocznicy w kościele Il Gesù w Rzymie z udziałem papieża Franciszka. Teresa, wzór świętości dla całego Kościoła, jest nim w szczególności dla nas, którzy tworzymy założoną przez nią rodzinę. Niech prowadzi nas ona i zachęca do obojętnego odpowiadania z entuzjazmem i determinacją na wezwanie do świętości, które Pan kieruje do każdego z nas.

Program sześćciolecia

Wśród projektów sześćciolecia dla całego Zakonu ważne miejsce zajmuje recepcja i zastosowanie Deklaracji o charyzmie karmelitańsko-terezjańskim, zatwierdzonej przez Kapitułę Generalną. Podzieliliśmy się naszymi pierwszymi wrażeniami z procesu jej czytania i dialogu we wspólnotach, który rozpoczął się w lutym, zgodnie z ośmiostopniowym schematem zaproponowanym przez Definitorium. Na początku każdego miesiąca na kanale YouTube Zakonu publikowane są krótkie prezentacje przygotowane przez Definitoriów oraz inne materiały uzupełniające. Pamiętajmy, że celem tego procesu jest rewizja życia zakonników i wspólnot w świetle naszej tożsamości charyzmatycznej. W miarę zbliżania się Kapituł Prowincjalnych warto pamiętać, że jednym z poruszanych tematów będzie właśnie praktyczne zastosowanie Deklaracji na każdym terytorium Zakonu.

Kolejnym tematem, nad którym chcemy się głębiej pochylić, jest formacja, w szczególności formacja początkowa. Czujemy pilną potrzebę, aby cały Zakon uświadomił sobie potrzebę poświęcenia najlepszych środków i energii na rozeznawanie powołaniowe i towarzyszenie kandydatom. Kilka tygodni temu zostało przesłane „Vademecum: podstawowe kryteria dla naszych domów formacyjnych”, które należy mieć na uwadze we wszystkich Prowincjach i we

wszystkich domach formacyjnych. Powstaje również komisja do spraw rewizji *Ratio Institutionis* Zakonu, które będzie aktualizowane na podstawie doświadczeń ostatnich lat i znaczących zmian, jakie w ostatnim okresie zaszły w Zakonie, w Kościele i na świecie. Komisji przewodniczy o. Martín Martínez (Definitor), a koordynuje o. Daniel Chowning (Waszyngton).

Podczas spotkania Definitorium wysłuchaliśmy o. Christofa Betscharta, Rektora Teresianum, który przedstawił nam sytuację Wydziału i plany na przyszłość w okresie szybkiej i głębokiej transformacji ośrodków akademickich sektora teologicznego; okoliczność ta zakłada potrzebę poszukiwania nowych sposobów aktualizacji i konsolidacji pracy intelektualnej. Niezbędnym celem musi być także dla nas promocja kultury i badań jakościowych.

Z tego powodu przygotowywane jest spotkanie refleksji i dialogu na temat życia akademickiego i intelektualnego Zakonu, zaplanowane na koniec czerwca w Teresianum w Rzymie. Zaproszono około 25 uczestników, wśród których są niektóre mniszki i świeccy. Jest to pierwszy krok w procesie, który powinien stopniowo rozciągać się na każdy z głównych regionów Zakonu.

Wizytacje pasterskie i braterskie

Wiele naszego czasu pracy poświęciliśmy na dialog na temat niektórych realiów Zakonu, zwłaszcza na podstawie relacji z różnych wizyt pasterskich i braterskich przeprowadzonych w ostatnich tygodniach. Generał i Definitory pragną się kierować rzeczywistą i skuteczną bliskością Okręgów i instytucji Zakonu. W tym sensie Generał, w miarę możliwości, będzie osobiście uczestniczył przez kilka dni w wizytacjach pasterskich dokonywanych przez Definitorów.

Delegatura Izraela

O. Generał zrelacjonował wizytację pasterską, jaką odbył w Delegaturze Izraela od 19 stycznia do 2 lutego. Obecnie w Delegaturze żyje 9 zakonników, którzy mieszkają we wspólnocie Stella Maris, opiekując się również klasztorem El-Muhraqa. O. Miguel odwiedził także cztery wspólnoty Karmelitanek Bosych w Izraelu (Hajfa, Nazaret, Jerozolima i Betlejem) oraz inne rzeczywistości związane z Zakonem, takie jak parafia i szkoła w Hajfie, powierzone Semiprowincji Libanu, jak również inne zgromadzenia karmelitańskie obecne w Ziemi Świętej.

Podczas wizytacji generał wezwał braci do rozwijania życia wspólnotowego i relacji braterskich, jak również do rzeczywistego włączenia się w Kościół i otaczające go społeczeństwo; będą to solidne fundamenty do właściwej służby dla wielu ludzi, którzy przybywają do tych miejsc. Napływ pielgrzymów, drastycznie ograniczony w ostatnich czasach z powodu pandemii, stopniowo się odradza. Będziemy się starać, aby Delegatura została odpowiednio odnowiona i wzbogacona o nowych zakonników, którzy czują się powołani do życia w tak szczególnym i ważnym dla Karmelu miejscu.

Szczególnie istotnym aspektem w Izraelu jest opieka nad dziedzictwem Zakonu, na które składają się liczne i cenne dobra ruchome i nieruchome. Mieliśmy okazję szczegółowo o tym porozmawiać z o. Karolem Milewskim, ekonomem Delegatury, który uczestniczył w jednej z sesji Definitorium. Wraz z nim przeanalizowaliśmy kroki, jakie należy podjąć, aby chronić i nadać świętość miejscom naszej obecności. W Wadi es-Siah trwają już interwencje mające na celu zapewnienie opieki nad miejscem i ułatwienia dostępu odwiedzającym. Jeśli chodzi o teren Stella Maris, w porozumieniu z władzami lokalnymi wciąż opracowywany jest nowy projekt urbanizacji i rozwoju. Pomimo złożoności nieodłącznie związanej z jakąkolwiek tego typu praktyką w Izraelu, dzięki hojnemu i stałemu oddaniu odpowiedzialnych zakonników, mamy nadzieję na osiągnięcie dobrych rezultatów w najbliższej przyszłości.

CITeS w Awili

O. Agustí, wikariusz generalny, zrelacjonował swoją niedawną wizytę w CITeS w Awili, która odbyła się w dniach 6-10 lutego. Wcześniej Generał rozmawiał ze wspólnotą na początku stycznia, tuż po śmierci o. Rómulo Cuartasa, którego z miłością i wdzięcznością wspominamy za nieocenioną posługę, jaką przez tyle lat wykonywał w tym cenionym ośrodku studiów Zakonu.

Podczas wizyty, w dialogu z zakonnikami, ze świeckimi pracującymi w CITeS oraz z tegorocznymi studentami, można było po raz kolejny zobaczyć żywotność tego ośrodka i jak przezwyciężono trudną fazę pandemii dzięki aktywnemu zaangażowaniu wszystkich. Trwają prace nad uzyskaniem kościelnego uznania akademickiego miejscowych kursów akademickich. W aktualnych okolicznościach konieczne jest pozyskiwanie do wspólnoty nowych członków, którzy mogliby zostać wykładowcami stałymi. W ten sam sposób należy docenić poświęcenie świeckich, którzy współpracują z CITeS i są na stałe włączeni w życie centrum; bazując na doświadczeniach ostatnich lat i aktualnej sytuacji postaramy się rozeznaczyć i sformalizować ich status, tak aby świadczone przez nich usługi mogły być odpowiednio ustabilizowane.

Komisariat Chile

O. Generał i O. Martín Martínez odbyli wspólnie wizytację pasterską w Komisariacie Chile, od 15 lutego do 2 marca. Komisariat liczy obecnie 5 wspólnot, w których jest 17 zakonników i 1 nowicjusz; kolejnych 6 zakonników znajduje się poza wspólnotami, w różnych sytuacjach. W Chile jest 13 klasztorów Karmelitanek Bosych i 4 wspólnoty Świeckiego Zakonu. Wizytatorzy mieli możliwość dialogu z każdym z braci, a także z innymi osobami, które o to poprosiły.

W ostatnich latach nastąpiło stopniowe osłabienie Komisariatu w różnych obszarach. W kontekście wizytacji zostały udzielone wskazania dotyczące rewizji praktyk i polepszenia postaw, aby osiągnąć rewitalizację zgodną z naszym stylem życia. Dlatego ma zostać opracowany projekt Komisariatu mający na celu restrukturyzację wspólnot z myślą o prawdziwym życiu wspólnotowym oraz rozwijanie współpracy z innymi okręgami (zwłaszcza w zakresie formacji), itp. W tym celu zapewniona będzie bezpośrednia pomoc zakonników z innych okręgów oraz towarzyszenie Zarządu Generalnego.

Komisariat Sycylii

O. Roberto Maria Pirastu przeprowadził wizytację pasterską w Komisariacie Sycylii od 16 lutego do 6 marca. O. Generał osobiście uczestniczył w końcowych spotkaniach z Radą Komisariatu i z Radą plenarną. Komisariat ma obecnie 4 wspólnoty i liczy 16 zakonników po ślubach wieczystych i 1 po ślubach czasowych, a także 3 zakonników z innych okręgów. Na Sycylii jest 6 wspólnot Karmelitanek Bosych i 14 wspólnot Świeckiego Zakonu.

Biorąc pod uwagę słabą sytuację, przez którą przechodzi Komisariat, należy poszukiwać sposobów odnowy i restrukturyzacji. W tym celu postanowiono rozpocząć przygotowania do przyszłorocznej Kapituły już teraz poprzez proces dialogu i refleksji, któremu będą towarzyszyć rada i pomoc Wizytatora. Podejmowane będą wysiłki w celu sformułowania konkretnych propozycji dotyczących życia braterskiego, liczby i misji wspólnot, współpracy z innymi prowincjami, duszpasterstwa powołań, itp.

Egipt i Irak

O. Christophe-Marie Baudouin zdał relację ze swojej braterskiej wizyty w Delegaturze Egiptu, która odbyła się w dniach 17-19 grudnia ubiegłego roku. Obecnie w Egipcie jest 14 braci w 3 wspólnotach. W Kairze posługują w popularnej bazylice Świętej Tereski oraz w szpitalu dla ubogich. W Egipcie istnieje jedna wspólnota Karmelitów Bosych. Większość braci to ludzie

młodzi i wciąż napływają nowe powołania; fakt ten skłania do poświęcenia szczególnej uwagi na utrwalaniu asymilacji i przeżywania charyzmatu Zakonu.

Następnie o. Christophe-Marie udał się do Iraku, gdzie spędził Boże Narodzenie z O. Ghadirem, jedynym zakonikiem w tym kraju (oprócz arcybiskupa Jeana Sleimana z Bagdadu). Są tam też obecne 4 Karmelitanki św. Józefa (zgrupowanie pochodzenia francuskiego), świeccy Karmelu Świeckiego oraz niewielka grupa konsekrowanych kobiet świeckich. Posługa duszpasterska i duchowa ma wielką wartość, także z uwagi na problematyczny kontekst, w jakim żyją nieliczni chrześcijanie, którzy pozostali w kraju. Byłoby z pewnością czymś bardzo pozytywnym, by jak najszybciej zwiększyła się obecność braci w Iraku.

Indie

Z kolei o. Pius James D'Souza spędził większość stycznia i lutego w Indiach. W tym okresie miał możliwość nawiązania wstępnego kontaktu z Prowincjami indyjskimi. Odbył braterską wizytę w prowincjach Manjummel, South Kerala i Malabar oraz odbył wirtualne spotkania z Radami prowincjalnymi Prowincji Andhra Pradesh, Tamilnadu, Delhi, Wikariatami regionalnymi Odisha, zachodnim i północno-wschodnim Bengalem, Delegaturą prowincjalną Ranchi oraz Misją Chattisgarha. Odwiedził także wspólnoty Karmelitanek Bosych w Kerala i odbył wirtualne spotkanie z Konferencją Prowincjałów Indii.

Podczas tych spotkań omawiano priorytetowe cele sześćdziesiątka, takie jak Deklaracja o charyzmacie, formacja i obchody rocznic Świętych, a także niektóre tematy specyficzne dla każdego Okręgu. Spotkania służyły także przygotowaniu braterskiej wizyty O. Generała w Indiach, zaplanowanej na październik bieżącego roku.

Afryka

O. Jean-Baptiste Pagabeleguem zrelacjonował przebieg Konferencji Przełożonych Afryki frankofońskiej i Madagaskaru, w której uczestniczył wraz z o. Philbertem Namphande. Niektóre z poruszanych tematów to formacja na różnych poziomach (początkowa, dla formatorów, dla przełożonych...), drugi Nowicjat oraz różne inicjatywy współpracy pomiędzy okręgami.

Ze swojej strony o. Philbert zilustrował pracę Konferencji anglofońskiej, w której uczestniczył także o. Jean-Baptiste. Zdefiniowano na niej program wspólnych działań na najbliższe lata, takich jak kurs dla formatorów, spotkanie młodych zakonników, formacja dla przełożonych, czy najbliższy Afrykański Kongres Karmelitów. Mówiono także o Instytucie Duchowości i Formacji Zakonnej w Tangaza (Kenia), do którego będą poszukiwani inni członkowie Zakonu mogący tam nauczać.

Na obu tych spotkaniach zauważono potrzebę większej obecności Prowincjałów, co sprzyjałoby towarzyszeniu i zaangażowaniu ze strony Prowincji-matki w stosunku do okręgów, które znajdują się w fazie rozwoju i konsolidacji.

Europa

Definitory europejscy poinformowali także o Europejskiej Konferencji Prowincjałów. W końcu nie mógł się odbyć ani kurs dla formatorów, ani posiedzenie komisji stałej. Trwają przygotowania do drugiego nowicjatu w miesiącach letnich. Na początek czerwca zaplanowano kolejne zgromadzenie wszystkich Prowincjałów.

Życie Okręgów

Definitorium poświęciło jedną z sesji dialogowi z o. Michaellem Berry, Prowincjałem Prowincji Waszyngtońskiej, na temat niektórych aspektów aktualnego stanu Prowincji, a w

szczególności Delegatury Kenii. Zakon jest obecny w tym afrykańskim kraju od 1992 roku i obecnie liczy 19 profesów wieczystych, 23 profesów czasowych i 3 nowicjuszy. Rozwój i żywotność Okręgu wymagają bardziej bezpośredniego i intensywnego towarzyszenia niż to, co może zaoferować w tej chwili Waszyngton; pożądane byłoby znalezienie innych form pomocy dla misji, najlepiej z samych Okręgów afrykańskich. Jeśli chodzi o sytuację Prowincji w Stanach Zjednoczonych, jest pozytywny znak znaczącego odrodzenia powołaniowego, które stanowi wyzwanie dla formacji, biorąc pod uwagę fakt, że większość zakonników w Prowincji jest w podeszłym wieku.

Niektóre konkretne tematy Okręgów, którymi zajmowaliśmy się w Definitorium, to między innymi:

- Sytuacja i perspektywy Semiprowincji Oklahoma (USA). W styczniu b.r. Prowincjał odwiedził Kurię Generalną w towarzystwie konsultantki Prowincji. Omówiono między innymi pomoc starszym zakonnikom, możliwe zmniejszenie obecności, współpracę z sąsiednimi prowincjami oraz projekt renowacji sanktuarium i klasztoru San Antonio (Teksas).
- Ewentualne otwarcie obecności w Tamale (Ghana) przez Wikariat Regionalny Nigerii na prośbę miejscowego Biskupa. Definitorium jest za tym, pod warunkiem zapewnienia obecności wystarczająco dużej i spójnej wspólnoty.
- Propozycja Wikariatu Regionalnego Nigerii dotycząca zakupu działki w Abudży (Nigeria) w perspektywie utworzenia w przyszłości centrum duchowości.
- Misja w Zambii (Prowincja Manjummel), licząca obecnie 3 zakonników, musi zostać wzmocniona w celu odpowiedniej konsolidacji.
- Projekt remontu kościoła w Hawanie na Kubie (Komisariat Karaibów), bardzo pilny ze względu na stan zniszczenia budynku.
- Prośba o pomoc ze strony Andra Pradesh ze względu na różnorakie potrzeby i projekty Prowincji.
- Budowa nowego konwentu w Bangui w Republice Afryki Centralnej (Prowincja Genueńska) i poszukiwanie funduszy dla sfinansowania tego rozległego projektu.
- Podobnie przeanalizowaliśmy i zatwierdziliśmy niektóre umowy o współpracy między okręgami, które umożliwiają zakonnikowi tymczasowe przejście do służby w innej Prowincji, co wymaga aprobaty Przełożonego Generalnego (PW 136)

Kuria Generalna

Ekonom generalny o. Paolo De Carli przedstawił szczegółowy raport na temat sytuacji ekonomicznej Domu Generalnego wraz z końcowym podsumowaniem roku 2021. Bilans ekonomiczny jest umiarkowanie dodatni, również dzięki pewnym nadzwyczajnym dochodom, które pozwoliły na zwiększenie dostępnego funduszu. Jesteśmy wdzięczni za współpracę Okręgów Zakonu, które regularnie przesyłają ich kontrybucje i przypominamy wszystkim o konieczności dochowania wierności temu zaangażowaniu, które pozwala wypełniać zadania i inicjatywy zarządu generalnego oraz instytucji od niego zależnych, jak również pomagać tym, którzy tego potrzebują. Jesteśmy szczególnie wdzięczni za zawsze hojny wkład Karmelitanek Bosych. W tym kontekście przypominamy również o obowiązku współpracy Okręgów w Funduszu Misyjnym, ustalonym przez Kapitułę Generalną: o. Jérôme Paluku, Sekretarz ds. Współpracy Misyjnej, przedstawił bilans dotychczas otrzymanych kontrybucji.

Pozostając w sferze ekonomicznej, Definitorium przeanalizowało tabele wydatków, które Prowincjał, Rady Prowincjalne i samo Definitorium mogą autoryzować dla różnych krajów świata. Tabele muszą być aktualizowane na podstawie kwot ustalonych przez Watykan; jak tylko będziemy mieć wszystkie dostępne dane, opublikujemy nowe tabele dla każdego kraju.

Definitorium przyjęło sprawozdanie i uzupełniające wyjaśnienia o. Marco Chiesa dotyczące Postulacji Generalnej Zakonu. Rozmawialiśmy z nim o najnowszych postępach i perspektywach najbliższej przyszłości wielu trwających procesów beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych. Jednym z tematów dialogu była formułowana przez różne środowiska chęć zaproponowania św. Teresy Benedykty od Krzyża (Edyty Stein) jako kandydatki na Doktora Kościoła. Definitorium wyraziło swoją przychylną opinię i powierzyło o. Christofowi Betschartowi koordynację międzynarodowej komisji, która przeprowadzi analizę teologiczną pism w celu przygotowania *Positio* do ewentualnego doktoratu.

Ze swojej strony o. José Pereira, Sekretarz ds. Informacji, skomentował niektóre aspekty naszej obecności w Internecie i na portalach społecznościowych. Przekazywanie wiadomości, dokumentów i materiałów jest płynne, a uzyskane informacje zwrotne są znaczne, nawet jeśli różnią się to w zależności od regionu świata. Będziemy nadal pracować nad tym, aby informacje były przystępne, użyteczne i zróżnicowane, dzięki współpracy oferowanej przez cały Zakon.

Rozmawialiśmy również z Sekretarzem ds. Mniszek, o. Rafałem Wilkowskim, który przedstawił kilka danych na temat aktualnej sytuacji wspólnot Karmelitanek Bosych na świecie, w szczególności tych, które ostatnio odwiedził. Po wejściu w życie *Cor orans* i *Vultum Dei quaerere* konieczne jest dokonanie przeglądu poszczególnych aktów prawnych każdego Zakonu. Kongregacja ds. Życia Konsekwentnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego potwierdziła o. Generałowi, że zgodnie z Konstytucjami Karmelitanek Bosych (1991) koordynacja prac nad tą rewizją należy do jego obowiązków. Dlatego w najbliższych miesiącach zaplanowane jest spotkanie z przedstawicielkami wszystkich Federacji i Stowarzyszeń Zakonu, aby rozpocząć ten proces.

Na koniec o. Ramiro Casale, Delegat ds. Świeckiego Zakonu, uzupełnił i zaktualizował informacje o życiu Świeckiego Karmelu na świecie i przedstawił kilka projektów na przyszłość. Duża część z nich ma związek z formacją. Rozważane są również plany dotyczące nowego Światowego Kongresu Świeckiego Zakonu.

Zakończyliśmy tę sesję Definitorium w samym sercu Wielkiego Postu. Zmierzamy ku Wielkanocy, ku prawdziwemu źródłu naszej nadziei, w świecie i w czasie, w którym jest mnóstwo powodów do niepokoju i cierpienia. Wraz z całą wspólnotą Domu Generalnego przygotowujemy się do kilkudniowych Rekolekcji, które pomogą nam każdego dnia coraz bardziej otwierać się na głos Ducha, aby móc dalej służyć Zakonowi w zgodzie z wolą Bożą.

Życzymy wam wszystkim, bracia i siostry Karmelu Terezańskiego, błogosławionej i radosnej Wielkanocy, przepełnionej radością ze zmartwychwstania Chrystusa.

Z braterskim pozdrowieniem

O. Miguel Márquez Calle, Generał
 O. Agustí Borrell i Viader
 O. Pius James D'Souza
 O. Philbert Namphande
 O. Roberto Maria Pirastu
 O. Christianus Surinono
 O. Martín Martínez Larios
 O. Christophe-Marie Baudouin
 O. Jean-Baptiste Pagabeleguem

Thumaczenie: o. Grzegorz A. Malec OCD